

Izšla razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 61/1,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Enostolpna peti-
vrstica K 150, osmrtnice
in zahvale po K 250, raz-
glasi in poslane vrstice po
K 2; večkratne objave po
dogovoru primeren popust.

Pocamerna št. stan
60 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 96, za pol
leta K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklamske za-
liste so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 61/1,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Rusija maršira.

Pred skoro šestimi leti je bilo. Tedaj je ukaz cara Romanova po-
zval iz vseh mest in dalnjih step ši-
roke 200 milijonske ruske domovine
delavce in kmete na boj proti nem-
škemu imperijalizmu in za — svobo-
do tlačanih narodov. S tem geslom
so namreč tedanjim mogotci znali iz-
zvati skoro v vseh krogih človeške
družbe občutek nekake »svete voj-
ne«. In za to »svobodo tlačanih na-
rodov«, a v resnici za nadvlado an-
tiantinega kapitala nad nemškim, za-
ganjal je Nikolaj Nikolaevič leto za
letom stotisoče ruskih trpinov-voja-
kov v žrela nemških in avstrijskih
topov. Pa je bilo vse zastoj; v Kar-
patih se je zlomil naval mas, ki jih je
gnala v smrt nagajka ruskega imperi-
alizma!

In tedaj je zagorel zopet v ruski
duši, oni veliki mistični slovanski
duši, plamen udušen v prvi veliki ru-
ski revoluciji leta 1905. v krvi — in
ta plamen je vnel mogočen požar, ki
je naenkrat obel celo caristično Ru-
sijo. Kakor v kaleidoskopu smo vide-
li: umaknitev cara, republikansko
vlado Milukova in Kerenskoga. Ali
ruska duša, vključena do tedaj v ti-
socletne okove mračnega absolutiz-
ma, je stremila po še večji svobodi.
Ruski proletarec, kolenu je carizem
neusmiljeno vnel v glavo in po
hrbtu razliko med muzikom in fev-
dalnim gospodarjem, medtem ko ga
le cerkev vzgajala v tisti »padam na
kolena« poniznosti, ta ruski trpin je
naenkrat začutil v sebi doleži mu ne-
poznano moč, da stre s krepkim udar-
cem vsvo razliko stanov, ki mu doslej
ni dovoljevala imenovati se polno-
vrednega človeka. In prišla je rdeča
jutrana zaria — prišel je komunizem.

Združili so se sanjarski teoretiki in
krepki praktiki, da izvedejo z enim
mahom veliki prevrat k enakosti. Ali
psiha mas ni kakor psiha poedincev:
masa ne more izpreminjati svojega
celega mišljenja in načina življenja v
razmeroma tako kratkem času kakor
more to poedinci človek. Komunisti
so naleteli na tak odpor raznih dru-
gih političnih strank tako reakcio-
narnih kakor tudi revolucionarnih.
To dobo ruske notranje zgodovine
vidimo silno temno, ker jo malo po-
znamo. V tej borbi so spoznali vodi-
telji novega pokreta v Rusiji, kako
težko je prodreti z vsem svojim pro-
gramom in vsemi svojimi zahtevami,
ako ni masa dovolj pripravljena.
Toda tudi ta borba je morala pola-
gati holi in holi ponehavati. Treba
je bilo tudi graditi, ustvarjati. Teori-
ja je eno, praksa je drugo. Danes se
v Rusiji dela in ustvarja. Organiza-
cija komunističnih vrst postaja ved-
no trdnjša. Danes že stoji pred na-
mi prerobena Rusija v trdno sklenje-

nih vrstah. Na milijone oboroženih
Rusov je danes radovoljno priprav-
ljenih iti v boj za idejo enakosti.

Rusija maršira!
Dema je pomedla z zadnjimi
ostanki, ki so hoteli vzpostaviti car-
izem v novi obliki: Potolčeni so
Kolčak, Judenič in Djenikin. Zmaga
rdeče vojske je svetovnega pomena.
Trese se Anglija za svoje svetovno
gospodstvo. Velika, dobro organizi-
rana in disciplinirana rdeča armada
je prišla v Perzijo. Od tod gre njen
pohod v Indijo, ki je Ahilova peta
britskega svetovnega imperija. Tla-
čeni narodi pozdravljajo Ruse kot
odrešnike. Odesa je osvobodjena.
Druga velika sovjetska armada je že
v Besarabiji. Pripravlja se nadalje
napad na poljsko republiko. Zdi se,
da ogromne, neizčrpne mase veli-
kega ruskega naroda šele po prete-
ku skoro šestletnega vojskovanja na
zunaj in na znotraj prihajajo prav do
veljave. Sibirija je zopet ruska! Ki-
tajske mase se bratijo z ruskimi ko-
munisti. Na vzhod, na zapad in na
jug zmaganosno korakajo rdeče ru-
ske armade.

Clemenceau, ki je velik francoski
šovinist, mračen tiran in represen-
tant absolutizma pod krinko republi-
kanske ideje, je izjavil, da bo spletel
val žičnih pregrad proti boljševikom.
Toda stavec ne pomisli, da ideje ne
poznajo žičnih pregrad. Sicer pa je on
sam tudi že izginil iz političnega to-
rišča.

Lloyd George je predlagal tri na-
čine, po katerih bi bilo mogoče po-
niegovemu mnenju pokoriti oziroma
si podvreči rusko sovjetsko vlado:
blokada, vojaško intervencijo in ali-
anco vseh držav, ki so nastale na
ozemlju bivše caristične Rusije, ki
naj bi solidarno nastopile pod patro-
nanco veselih proti sovjetski Rusiji.
Zavezniki so najprej opustili misel
vojaške intervencije na Ruskem, ker
so si morali soglasno priznati, da bi
se ameriški, angleški, francoski in
kanadski vojniki uprli, če bi jih ho-
teli poslati v Rusijo. Opustilo se je
seveda tudi misel o kakim dobrovolj-
ski armadi proti Rusiji. Podpirali pa
so zavezniki protirevolucijo v Rusiji
vol. in denarno, posebno pa z blo-
kado sovjetske Rusije. Ta blokada je
imela seveda tudi namen onemogo-
čiti vsem socialističnim strankam
Evrope stik s sovjetsko rusko vlad-
do. Hoteli so napraviti kitajski zid
med Rusijo in ostalo Evropo.

Protirevolucionarni ruski gene-
rali so vdarieni na glavo. Blokada se
ni obnesla. Mednarodni kapitalizem
je pokazal svojo brezmoč napram
Rusiji. Prihodnji dnevi so odločilne-
ga pomena. Ali bodo mogotci v Pa-
rizu skušali skleniti mir s sovj. Ru-

sijo, ali pa bo prišlo do nove svetov-
ne vojske, ki bi bila res borba na
življenje in smrt med socializmom
in kapitalizmom. Borba, kakoršnje
do sedaj še ne pozna zgodovina člo-
veškega rodu.

Historična dejstva se odigravajo.
Govore na korist socializmu. Sklepi
in ukrepi mogotcev v Parizu nimajo
moči. Kakor hitro zgori snop slame,
prav tako hitro bodo izginili tudi
sklepi in ukrepi.

Rusija maršira.

In prerobena, velika, socialistič-
na, slovanska Rusija, bo pomagala
socializmu do zmage na vsem svetu!
Nam Slovencem pa bo poleg vsega
druzega popravila tudi veliko krivi-
co, ki se nam je zgodila v Parizu,
kjer so vrgli dobro tretjino naših naj-
boljših bratov v žrelo italijanskega
imperijalizma.

Stare metode.

Za nas, ki poznamo naše duhovite
»demokratske« političarje, ki so se
tako čudovito hitro prilagodili da-
našnjim kapitalističnim razmeram, je
odgovor na gornje vprašanje povsem
enostaven. Ni pa tako enostaven za
tiste k rima jo pravega upogleda v
vso sedanjo meščansko politiko in ki
zato kaj radi nasledijo frazam in sle-
parijam nasprotnikov. Zdi se nam
zato potrebno, podati tu malo sliko o
dejanskem položaju na onem polju, ki
je za državo najvažnejše na naših že-
leznicah, ker sili to vprašanje zopet
bolj in bolj v ospredje.

V petek smo objavili članek pod
naslovom: »Kaj se zopet pripravlja?«
in v istem odkrito in odločno pove-
dali svoje stališče. Vlada torej nima
izgovora, da ni bila poučena, da bo pa
tudi javnost bližnje pojave razumela,
ti je treba natočiti čistega vina.

Dejstvo je pač, da se naše promet-
ne razmere slabšajo in to s tako na-
glico, da je končna katastrofa ne-
izogibna.

Kakor omenjeni članek povdarja,
se to na posebno eklatanten način
kaže na bosanskih železnicah, kjer
so bile še nedolgo pred novim letom
prometne razmere povsem urejene.
S tem ni rečeno, da je bilo vse v ta-
kem redu, kakor ga je bila nevarna
naša javnost v predvojni dobi, saj te-
ga tudi nihče ne more zahtevati,
zlasti če uvažujemo, da je pri nas ne-
malo vodilnih mož, ki stoje na sta-
lišču: Prestali smo dolga stoletja
brez železnic, pa bomo lahko tudi v
bodoče brez njih izhajali...

Toda šlo je. Šlo je le radi tega, ker
so železniški uslužbenci in delavci
zapostavljali svoje koristi v korist
splošnosti, kakor so delali to ves čas
svet. vojne. Da te požrtvovalnosti
ni nihče upošteval, dokazuje dejstvo,
da celih pet let ni prišlo nikomur na
misel, da se le v tem času ekonomski
položaj železničarjev ravno tako po-
slabšal, kakor ekonomski položaj
vseh ostalih delavskih skupin, katere
so polagale večjo važnost tujim, ka-
kor lastnim interesom.

Kako so se v naši državi po po-
lomu organizirale železnice, je po-
sebeno vprašanje, o katerem bomo
imeli še večkrat priliko govoriti. za-

nima nas pa že danes, kako seštoje
uprave posameznih ravnateljstev,
ker tu tiči vzrok, da naš promet pro-
pada.

Ne stvarni razlogi, temveč aspira-
cije in politični motivi so bili gonilne
sile pri sestavi uprav. Za to trditev ni
treba drugih dokazov, kakor po-
znanje oseb na teh mestih in slika je
jasna.

Malomeščanski, delavstvu v svoji
duševni zaostalosti najbolj nasprotu-
joči element, je zasedel vodilna me-
sta v trdnem prepričanju, da mu bo
mogoče i v bodoče obdržati usluž-
benca in delavce v tistih suženjskih
razmerah, v katerih so živeli v sred-
njeveškem avstrijskem času.

Da uslužbenstvo ni prespalo pet-
letno dobo neizmernega trpljenja, o
tem gospodje seveda niso razmišljali.
Iz previdnosti pa so si ustvarili po-
stojanke, od katerih so pričakovali
čudežev. Porodila se je »Zveza jugo-
slav. železničarjev« in tel enake
tvorbe širom kraljevine, kojim je bilo
geslo: Boj, neizprosni boj delav-
stvu!

Seveda, stvoritelji teh organizacij
niso tega javno povedali, pač pa so
to lepo delali za kulisami. Kvalita-
tivno in kvantitativno so imeli le ta
uspeh, da se jim je pridružilo vse, kar
je imelo in ima še danes maslo na
glavi ali pa slamo v možganih.

Ne bomo na tem mestu pojasnje-
vali, kako so čez noč vzraščali visoki
železniški uradniki. Konstatiramo le,
da se je nižjim uslužbencem rezal čim
dalje tanjši in to do tistega trenot-
ka, dekler tlačena železniška para ni
prišla do zavesti, da je treba iskati
pomoči v samemu sebi.

Prišlo je do »Protokola sporaz-
uma«, ki je udaril kakor strela iz jas-
nega v korupcijsko gnezdo patenti-
ranih nacionalistov. Ti ljudje so v
»Protokolu« iztaknili nevarnost, ki bi
mogla v bodočnosti onemogočiti sa-
modržstvo njihovih najvišjih ekspo-
nentov. Zato je bilo treba napove-
dati poštenemu delu najodločnejši
boj, in čeprav bi moralo pri tem vse
propasti.

Boj proti »Protokolu«, oziroma
uslužbencem in delavcem ni bil te-
žak, če se uvažuje, da so vsi upravni

organi zvesti pristaši »Zveze«, od-
nosno, da imajo člani kapitalistično-
hlapčevskega »Udruženja« ves u-
pravni aparat v svojih rokah, kar je
omogočilo sabotažo »Protokola
sporazuma«. Kljub svojemu naciona-
lističnemu patriotizmu pa si ti ljudje
niti trenutke ne pomišljajo uničevati
ogromne svoje narodnega in držav-
nega bogastva. In to vse le, ker ho-
čejo preprečiti izvršitev določb
»Protokola sporazuma«, vpostavitve
normalnih razmer v prometu in —
boljše življenje delavske družine. Mi-
nistrstvu je bilo treba dokazati, da je
»Sporazum« neizvedljiv, v resnici pa
se namerava železničarje razdvojiti
ter jih na ta način onemogočiti, za
boj proti kapitalizmu, ki danes po-
laga vse svoje nade v manjši kultur-
no zaostale države. In k tem dr-
žavam se mora prištevati tudi Jugo-
slavija.

Kakor je iz dogodkov zadnjih dni
posneti, je minister saobračaja na-
stavljenim pastem resnično nasledel.
Najbolj karakteristično za našo. baje
svobodomiselno politično atmosfero
pa je, da se naše prosvitlene demo-
kratične in narodno-socialistične
stranke ogrevajo za kršitev koalici-
jskega prava železničarjev - nastav-
ljencev. Odrekajo jim enostavno vsa
pravica zastopstva po legalni orga-
nizaciji!

Volilni boj se bliža in gospodje so
v skrbeh. Toda uverjeni naj bodo, da
jim nobene mahinacije ne bodo po-
magale, ter da se nasprotno v narodu
poraja vedno hušnji odpor proti vlad-
jočemu sistemu.

Železničarji, kar jih je značajnih,
upoštevali sedanji položaj in ne za-
htevali drugega, nego za pošteno
delo tudi pošteno plačilo in red. Vse
drugo, kar se jim očita v raznih de-
nunciacijah, je gola hudobija. To naj
vzame na znanje vsa naša poštena in
uvedena javnost. I. P.

Slovenski zadružni kongres.

(Konec.)

III.

Občni zbor gospodarske zadruge
»Ljudski dom« v Mariboru.

Nato se je vršil občni zbor go-
spodarske zadruge »Ljudski dom« v
Mariboru.

Občni zbor je otvoril ravnatelj
sodrug Anton Kristan, ki je podal v
svojem poročilu sledeče podatke:

Zadruga »Ljudski dom« je imela
pred vojsko svoj sedež v Mariboru.
Velik del njenih obratov in večji del
njenih zadružnikov pa se je nahajal
v Gradcu. Načelstvo te zadruge se je
obrnilo na nas in na podlagi medse-
bojnega dogovora med nami, se je

minuti, močno sem se potil in se na vso moč
razglabljal nad temi zagonetnimi številkami,
mežikal zamišljeno z očmi, ko da sila ostro stu-
diram vso reč; toda moral sem jo opustiti. Teh
pet lotov sira me je vsega zbežalo; bilo je, ko
da se je za mojim čelom nekaj razrušilo.

Da pa bi napravil vtis, ko da se venomer
pečam s tem računanjem, sem pregibal ustnice,
semintja izgovoril kakšno številko naglas, ko
da se pri tem računju vedno bolj približujem
koncu in sem nazadnje dospel na kral. Ženska
je sedela in čakala. Slednjič sem dejal:

»Tako sem torej še enkrat od začetka do
konca pregledal ves račun. Kolikor morem vi-
deti, ne najdem zares nobene napake.«

»Ne?« je odvrnila ženska. »res ne?« A do-
bro sem opazil, da mi ni verovala. In hipoma so
je zazdelo, da leži v njenih besedah dih omalo-
važevanja zame, ravnodušen ton. Ki da dolje
nisem bil opazil na nji. Rekla je, da nemara ni-
sem vajen računati s šestnaistinami; rekla je
tudi, da se mora obrniti do koga, ki to razume,
da si da pošteno pregledati ta račun! To vse je
dejala vseskozi nežaleče, ne da bi me osramo-
tila, marveč razmišljeno in resno. Ko je prišla
do vrat in hotela oditi, je rekla, ne da bi se
okrenila:

»Oprostite, da sem vas nadlegovala!«

Šla je.

(Dalje prih.)

LISTEK.

GLAD.

Spisal Knut Hamsun. — Poslovenil
Fran Albrecht.

(Dalie.)

Ze pred večimi dnevi sem zopet pričel
pisariti, a se mi ni več posrečilo, da bi dovršil
kaj poštenega; s čemur bi bil zadovoljen; ni-
sem imel več sreče, najsi sem bil še tako pri-
den in poskušal od rana do večera: karkoli
sem pričel, nič ni hasnilo, sreča je odbežala, in
vedno sem se trudil zaman.

V sobi drugega nadstropja, v najboljši sobi
za goste, sem sedel in se poskušal v tem. Izza
prvega večera, ko sem imel denar in lahko vse
poravnal, sem bil tu gori neoviran.

Tudi sem ves ta čas gojil nado, da bom
navsezadnje vendar dovršil kak članek o tem
ali onem ter plačal sobo, in kar sem sicer še
dolgoval; zato sem tako naporno delal. Zlasti
sem pričel neko stvar, o kateri sem mnogo pri-
čakoval: alegorijo o požaru v knjižarni, globo-
kouna misel, ki sem jo obdeloval z vso svojo
pridrdnostjo in jo hotel ponesti »Glasniku« kot
odplačilo. »Glasnik« naj še zve, da le to pot
resnično romagal talentiranemu človeku; prav

nič nisem dvomil, da zve to; veljalo je samo
počakati, da me obsenči duh. In čemu bi me
duh ne obsenčil? Čemu bi me ne obsenčil v
najdoglednejšem času? Nič mi ni več nedosta-
jalo; vsak dan sem dobil od svoje gospodnje
nekaj hrane, zvečer in zjutraj nekaj kruha z
maslom in moja nervoznost je malone zginila.
Ni mi bilo več treba obvezovati rok, ako sem
pisal in sem s svojega okna v drugem na-
dstopju lahko gledal na ulico, ne da bi postal
omotičen. Postalo mi je v vsakem oziru bolje
in naravnost čutil sem se, da moja alegorija
že ni bila dovršena. Nisem pojmlil, s čim je to
bilo v zvezi.

Nekaj dne slednjič se mi je zasvetilo,
kako slab sem pravzaprav postal, kako leno in
nesposobno so delovali moji možgani. Ta dan
je namreč prišla gospodinja z nekakšnim raču-
nom k meni in me prosila, naj ga pregledam;
nekje mora biti napak, ker ne soglaša z njeno
knjigo; napake pa nikakor ni mogla ugotoviti.

Sedel sem tja in pričel seštevati: gospodi-
nja mi je sedela nasproti in zrla vame. Sešel
sem teh dvajset točk enkrat navzdol in našel
zneselek pravičen, potem enkrat navzgor in pri-
šel spet do istega rezultata. Pogledal sem ženo
pred sabo; sedela je tik pred mano in čakala
mojih besed; v istem trenutku sem opazil, da
je noseča; to ni ušlo moji pozornosti, a je ven-
dar nisem prav nič natanko pogledal.

»Vsota je pravilna,« sem rekel.
»Ne, le pogledajte vsako številko natančno,«
je odgovorila, »ne more biti toliko; to je čisto
gotovo.«

Revidiral sem vsako točko posebej: 2
žemlji po 25, 1 cilindar 13, milo 20, maslo
32... saj ni bilo treba nikakšne pretikanosti, da
bi pregledal te vrste števil, ta mali kramarski
račun, ki ni bil prav nič zamotan — jaz pa sem
se pošteno potrudil, da bi našel pogrešek, o ka-
terem je ženska govorila, pa ga nisem našel.
Ko sem se bil nekaj minut motil s temi števil-
kami, sem začutil, kako je v moji glavi pričelo
vse plesati; nič več nisem mogel ločiti kredita
in debita in vse se je mešalo med sabo. Navse-
zadnje sem kar na lepem obstal pred tole toč-
ko: »8 in pet šestnajsting funtov sira po 16.«
Moji možgani so čisto odpovedali, bedasto sem
zijal na ta sir in nisem vedel ne kod ne kam.
— »Proketo vendar, kako je vse to pisano
semintja!« sem rekel obupano. »Bogami ti stoji
samo pet šestnajstin sira. Ha, ha! Ali je že kdo
slišal kaj sličnega! Pogledite vendar!«

»Da,« je rekla ženska, »ti navadno tako
pišejo. To je zeliščni sir. Da, — saj to je čisto
prav! Pet šestnajstin je torej pet lotov!«

»Da, to že razumem!« sem vzkliknil, če-
prav v resnici nisem prav nič umel.

Poskusil sem znova spraviti v red ta ra-
čun, ki bi ga še pred par meseci lahko sešel v

izvolilo na izrednem običnem zboru novo načelstvo, sestavljeno iz funkcionarjev Konsumnega društva za Ljubljano in okolico.

V novem načelstvu so: S. Anton Kristan, kot ravnatelj, s. Viktor Orčar, kot blagajnik in s. Filip Uratnik, kot kontrolor. V novem nadzorstvu pa ss. Stefan Drazil, Josip Udovč in sodružica Marica Urbančeva.

Novo načelstvo je prevzelo v svojo upravo zlasti obe hiši »Ljudske doma« v Mariboru. Bergasse št. 4 in 6. Ti dve hiši ste nam bili izročeni, da jih upravljamo v interesu mariborskega delavstva in ohranimo tako namenu, za katerega so bile svoj čas postavljene. To nalogo bomo tudi v polni meri izvršili.

Sodrug Uratnik je podal računsko poročilo. Kot aktivna je navajati v prevzemni bilanci obe hiši v Bergasse, ki ste vredni danes nad en milijon kron, kot pasiva pa hipoteke v znesku 192 tisoč kron, rezervni sklad v znesku 14.384 K 97 vin. in deležni kapital v znesku 6000 K. Po prevzemu je otvorilo društvo v Mariboru gostilno in trgovino z vinom.

Za bodoče se je sklenilo poveriti s. Alojzija Slanovca, tajnika »Zveze delavskih združenj«, s prokuro. Upravo hiš v Mariboru in manj važne tekoče posle naj vodi v bodoče ss. v Mariboru Stanolca Slanovec in Orčar, kolima se prideli svet. obstoječi iz četvorice združnikov iz Maribora.

Pravila so se na predlog s. Slanovca v nekaterih nebitnih točkah spremenila. Sklenilo se je med drugimi, da ima registrirani firma tudi slovensko. Nato je sodrug Kristan tudi ta občni zbor zaključil izražajoč nado, da zavzame Maribor v bodoče, naslanjalo se na bogato in industrijsko okolico, v okviru naše združne organizacije važno mesto.

IV.

Zvečer je priredila »Svoboda« udeležencem združnega kongresa lep koncert. Ob zvokih marzeleze, ki lo je igral dovršeno ljubki tamburaški zbor iz Viča, smo čutili, da se zbirajo v naših vrstah sveže, mlade sile, poklicane, da prestavijo gore in ustvarijo nov svet. In ko je pet moški zbor »Svobode« lepo pesnil:

Oh brezu stolim
in v morje strmim
pod mano srdito valovje...

smo čutili globoko v duši lep refren:
a stena skakla, ostane stalna.

Po pasivni resistenci.

Moj bog, težko je zapisati krivično besedo o krivici, a še težje pravično o pravici. Če bi mogel povedati oboje z eno besedo, bi otel za hip vse solze dolgega trpljenja in zabrisal vse napake, storjene v dobri volji. Tako pa naj se razlije po papirju tista, rečca od krvavih žuljev in vzburkana od dobrohotnih rok. In če izbršite ta papir le eno samo solzo, bo trpljenje lažje, ker bo za trenutek videlo resnico. Tel bridki resnici skrajnega trpljenja naj govore moje besede, da jih sliši nebo in pošlje trpečim pravo odrešenje.

Tisočim lačnih so onešale roke, zaspaše so lopate in okosteneli krampi, ker le od lopate padla žlica in od krampa hleb.

Tožbe žena, lok otrok in vzdih mater so vzdignili lopato še enkrat, še in še je zamahnil kramp in se zasekal v črni demant, da bi dal, črn kot je, sal črnega kruha družini in njim, ki končajo zlati nenasitnim.

Dr. Jos. C. Oblak:

Krpanova kobila.

»Napačno rabljena in delujoča domišljija je največji naš sovražnik. Poznam ljudi, ki so vedno nesrečni in nezadovoljni samo za to, ker si domišljajo, da jih vse zapostavlja in slabo govori o njih. Mislijo, da so cilj vseh možganih napadov, zavisti in ljubosumnja — v resnici le pa vse to domišljija in njma niti sence opravičnosti.« — (Dr. Orison Swett Marden — »Moč misli«).

Kadar me napade nejevolja — in kdo na svetu ni temu izpostavljen? — vzamem rad v roko angleškega filozofa Mardena in — ozdravljen sem. Tako se godi večinoma ljudem impulzivne narave bolj ali manj vehementnega značaja. Ni zavidati te vrste ljudi, ker niso preveč srečni in zadovoljni. Dr. Ivan Tavčar je im-

A zopet so spešale roke, tokrat spešale v hipu, ko je prišel v dolino hudič. Z lepo besedo je zaprl pekel in pokazal trpečim paradiz v prepadi pod strmo goro. Vse je šlo za nim, ker le bilo njihovo trpljenje dalše od Kristovega. Zakaj, na Golgoti stoji en sam križ, a umrli bi radi tisoči. Onta, ki dele kruh in milost, so zaprli duri, ker so se zbal hudiča, ki so ga poklicali sami.

A ponovil se je še večji greh. Nad trpeče in sestradne, ki so nekda poznali dom in ljubili svojo mater, so postali brate tam doli od juga. Ti, ki so trpeli za pravico izmed vseh največje trpljenje, naj bi branili krivico proti pravici. Tako se je zgodilo, da je ljubav rodila sovraštvo, ki je oblobo vse, tudi pravice.

Kdo popravi ta greh, ki ga ni zakrivil nihče izmed onih, ki trpe po krivici in tudi nihče izmed onih, ki hočejo dobro?

Storjen pa je bil še večji greh. Ubogi deci so zaprli duri šole in jo poznali na blatno cesto. Na šolskem dvorišču pa se grefelo na solcu strojne puške in volaki. Sel je po cesti mlad fant in videl vojnike. Obstal je, pogledal tla čez potok in iskal med njimi brata.

Prišla je mimo mati s sinkom.

»Mama, pogled volake.«

»Pusti jih.«

In sinko, ki je slišal v šoli toliko o volakih in njihovem linačstvu, je pogledal v stran in šel nemo za materjo.

Tako je bilo nočel.

Kaj pa bo jutri?

Ali počti res strel, ki je bil namenjen sovražu, pa naj sedaj zadene brata?

Net

Zakaj že vidim prihajati rešitev. Prihaja od tam, odkoder je prišlo naše odrešenje. Še nočel bo odšla v Beograd pravica in mu povedala, da med trpečimi ni krivice.

Ta je naša jena kočica, v katerih so se dostel vozili po zlatih cestah vsi krščen in nekrščen, krvosesi uhode domovine.

In Beograd, ki je pregazil smrtosne pečine albanskih gora, bo pregazil tudi vse to bogato drhal, ki zuliva svoje razkošne krvave večerle s solzami trpečih.

Brg, ki je pravičen, usliši to molbo prošnjo ob pozni uri.

Trbovlje.

Jozvelj.

STANOVANJSKA DRAGINJA V BELGRADU.

L.DU. Beograd, 29. Pri finančnem ministrstvu je prosilo veliko število uradnikov, da se vrnejo na svoja prejšnja službena mesta, ker zaradi silno dražih stanovanj ne morejo živeti v Belgradu. Cena stanovanj je v Belgradu tako visoka, da se za malo stanovanje zahteva mesečno 800 dinarjev, toliko pa znaša tudi plača vislega uradnika. Uradniki nameravajo vladi predložiti načrt o rešitvi stanovanjskega vprašanja. Uradniki predlagajo, da se lastnikom hiš, ki oddajajo tako draga stanovanja, naloži davek, in sicer tako, da bi n. pr. tisti, ki zahteva za stanovanje 800 dinarjev, imel plačati 750 dinarjev davka, tisti pa, kateri da stanovanje za 200 dinarjev, bi imel plačati samo 80 dinarjev. Denar od tega davka bi se imel porabiti za zidanje uradniških hiš in stanovanj.

BAU. BAU...

L.DU. Bazel, 29. (ČTU.) Komunistinja Roza Stocker je bila skupno z

84 tovarišicami v Chicagu aretirana. In sicer radi zarote proti Zedinjenim državam.

Razdor med madžarskimi krščanskimi nacionalci.

L.DU. Budimpešta, 29. (ČTU.) Razdor med krščansko-nacionalno stranko in stranko malih kmetovalcev je očividno. Krščansko nacionalno časopisje pozivlje ministrskega predsednika Huszarja, naj se umakne Friedrichu.

Glose.

Republikanska stranka v Srbiji, ki se je nedavno ustanovila, je izdala proglas, ki so ga med drugim podpisali Stojanović, bivši predsednik skupščine, Jovan Žulović, bivši minister zunanjih zadev, Jaša Prodanović, bivši minister in za tem še nekaj bivših ministrov in profesorjev, vsega skupaj 24 političnih mož. Začasni odbor te nove stranke je začel z intenzivnim delom notranje strankine organizacije in bo izdal tudi svoje glasilo. Ker je v to stranko vstopilo osem poslancev demokratske stranke, se v političnih krogih razmotirva, če se bo položaj vlade vsled te nove stranke izpremenil. Republikanci med tem izjavljajo, da bodo demokratsko vlado podpirali. Nova stranka se pogaja sedaj z republikansko srbsko omladino, ki je že začela izdajati svoj list »Republika«. Na Hrvatskem vstopijo v stranko dr. H. Hinković, dr. Potočnjak, Milan Marjanović ter še nekateri tzv. divjaki. — Republikanci more biti tudi največji reakcionarci in zagrizeni sovražniki delavskega razreda in kmeta, kakor je to slučaj v Franciji in Ameriki, kjer so republikanske stranke najbolj nazadnjaške in največje sovražnice delavstva. Za nas je buržoa — pa niasi le republikanec ali monarhist — razredni nasprotnik. In buržoazna stranka je tudi ta nova republikanska stranka.

Izključitev socialistov iz New-Yorske legistative. »Arbeiter Zeitung« poroča, da je zakonodavni zbor države New York z 140 proti 6 glasovi sklenil, pet nanovo izvoljenih poslancev, proti kojih izvolitvi ni moglo niti najmanj oporekati, zgolj radi tega izključiti iz legistative, ker so socialisti demokrate. Utemeljevanje je sledeče: »Da nasprotujejo sedanjim organizirani vladi naroda in zato ne morejo sedeti v ustavodajnem zboru države. Ti člani so: A. Claasens, S. de Witt, S. Orr, C. Solomon in L. Williams. Govornik spod. zbornice državne legistative utemeljuje izključitev petih izvoljenih članov nadalje z domnevo, da delajo socialisti demokratski poslanci gotovo v nasprotju s prisego, s katero se člani zbornice zavežajo, da bodo ščitili ustavo. Razven tega so socialisti kazali med vojni vojni in zato domovni sovražno mišljenje: povedano naj bo tudi, da je bil Nemeč Ludvig Martens izvoljen v socialistično državno organizacijo. Če ho te pet članov nasprotovale pripoznati ta sklep utemeljevanja, potem bodo na povečje govornika siloma odstranjeni iz dvorane. — Nad tem dogodkom vlada v favnem mnenju Amerike splošno veliko ogorčenje, ker na po polnoma razumljivo. S tem so pokazali kapitalisti svoje lice, namreč, da nasprotujejo ljudski volji, da lažje razlašajo delovno ljudstvo.

Pristopajte k izobraževalni organizaciji »Svoboda«.

umestno, da se spominjam te obletnice tudi v »Slovenskem Narodu«, ko so prinesli vsi drugi slovenski listi ob tej priliki kratke in dalše članke, — torej ob obletnici, ki ne bo tako kmalu postala obsolentna, dokler bo sploh živel narod Slovencev. Srbov in Hrvatov.

Bog mi je priča, da ta moi skromni pičetni spis ni imel nobene osti proti nikomur ali celo — kakega političnega ozadja — najmanj pa proti dr. Tavčarju. Mislim, da je pač vsakdo, ki jebral ta članek, imel ta utis, ter mi to lahko tudi g. dr. Tavčar verjame! Za Boga, saj bi vendar v nasprotnem slučaju ne bil oddal spisa v uredništvo »Slovenskega Naroda«, čegar šef je dr. Tavčar sam! Uredništvo mi je ta spis vrnilo — prvega v 28 letih mojega sotrudništva — v moje precejšno začudenje: češ, da se dr. Tavčar z nim povsem ne strinja. Oddal sem članek drugemu naprednemu listu »Napreju«, ki je sicer ob obletnici že priobčil krajši članek Albrehtov, a je tudi moi članek z veliko hvaležnostjo sprejel in ga objavil.

Dnevne vesti.

Ministrstvo saobračala o »dogodkih« v mariborskih delavnicah.

Narodna gospoda z narodno socialno organizacijo in »Slov. Narod« na čelu je zagnala v zadnjem času besen krik radi »dogodkov« v mariborski kolodvorski delavnici. Sodeč po protestih teh slavni gospodov in po nadvse stvarnim in resnim noticam v nadvse resnim in stvarnim »Slov. Narodu«, je bilo misliti na bogve kako res državo ogrožajočo vstajo. Mi, ki smo se o stvari informirali, smo se na vse to smiali. Zdal pa imamo tu še u r a d n o poročilo o zadevi, ki je najboljši odgovor vsem nar. socialistem, ki so v smislu svojega špijonskega programa že jasno zahtevali ustavev našega nemškega glasila, aretacijo naših sodrugov, skoro poboj mariborskih Nemcev in slične zvezarske malenkosti. To uradno poročilo je obenem primerna klofuta za objektivni »Slov. Narod«, ki bo sedaj svoja duhovita natelevanja gotovo pošteno prekalal...

Evo tu uradno pojasnilo ministrstva saobračala.

L.DU. Ljubljana, 30. Jan. Komisarjat ministrstva saobračala v Ljubljani objavlja k raznim vestem o mariborskih železniških delavnicah tole: Vsa poročila so pretirana, deloma tudi neresnična, ter so nepotrebnem razburjajo javnost in dražijo že itak nemirne duhove. Komisarjat od vsega početka obrača Mariboru kot največješnji železniški postojanki vso svojo pozornost. Zasledoval je strogo objektivno dozdokde meseca julija lanskega leta, kakor tudi vse poznejše razpizpitje. Dne 20. januarja t. l. je na lico mesta zasliševal komisar sam v navzočnosti vodstva obratnega ravnanstva v Ljubljani vse stranke, vplival pomirjevalno na vse strani in dosegel z dobro besedo, da so se zavezale vse stranke s svečano obljubo, da izločijo v uradnih prostorih odn. med delovnim časom vsakršno agitacijo ali celo hukanje, nač pa da hočejo složno in pridno delati, kar je zlasti pri današnjem stanju železnice prva stvar in v največjo korist države same. Spoznamo se, se, na bod do sedanjih grehov pozabljeni, v bodoče pa da se bo brezobzirno kaznoval vsak, kdor kakorkoli kali mir, agitira na neprimernem kraju, ali sploh prekršči dopustne meje. Dogodki ki so se odigrali v delavnicah en dan, od dva dni pozneje, so povzročili hale nespornostne, ker mas glasom merodajnih izjav o izidu preiskave še ni bila poučena in le celo mislija, da je komisija pristranska postopala. Sicer pa se niso vršili nobeni poboji, temveč so se le izrinili nekateri delavci, ki ne pripadajo socialistno-demokratski organizaciji. Ti so se večinoma takoj povrnil zopet na delo. Preiskava še ni povsem zaključena, ter se bodo seveda vsi krivci, katere bo mogoče dognati primerne kaznoval.

»Nova Istina« in inž. Gustinčič.

Slučajno mi je prišla v roke 21. št. zagrebške »Nove Istine«, v kateri razklada g. inž. Gustinčič svoje modrosti pod naslovom »Mota kritika«. Spis je že v prvem poglavju za nič in slabo stiliziran. V tem članku pripoveduje g. inž. Gustinčič, kako sem nastopil jaz v zakulisni, zavratni vlogi in hodil od sodruga do sodruga in pripovedoval vsakemu na uho, da je bil med vojni plačnik bivšega črnogorskega kralja Nikite. Ko sem tiste vrstice prečital, sem bil z nova uver-

jen in potrjen v veri, kakšni so ti-le »ratni« komunisti. O tem namreč nisem pravil le posameznim sodrugom in nesodrugom, temveč dal sem to zapisati v sodni zapisnik, ki se je g. Gustinčič od sodnika tudi prebral. G. Gustinčič je pri tej priliki izjavil, da me bo tožil. No, do danes še nisem bil klican pred sodišče zaradi te reči.

Z g. Gustinčičem se ne bom prepiral zaradi socializma. Spomnil bi ga le na program, objavljen v francoskem jeziku v njegovih »Jugoslavijah«, glasom katerega je še tik pred preobratom snoval »Neodvisno demokratsko stranko za Jugoslavijo«. V tem programu, kakor tudi v komentarju zani ni niti večje niti nike od socializma. Danes, komaj eno leto za tem, pa je lunak, g. Gustinčič, silno radikalen socialist in komunist. Vsek pa svoje, smo rekli časih. Kie ste bili pred vojni in med vojni ki danes kričite o socializmu in komunizmu? Med buržuji, gospodje! Za to: pika.

Alb. Prepeluh.

Nov import.

Včerašnji »Slov. Narod« prinaša brzojav iz Beograda, v katerem se z vso resnostjo lavlja, da je Bolgarska otvorila zelo intenziven promet z našo državo, uvaža namreč kar na debelo — boljševike. Ob tej priliki so v Beogradu iztaknili — in to seveda »Slov. Narod« — takoj naznanili — da je stopil v enako tesne trgovske stike z Jugoslavijo tudi — d'Annunzio. Tudi on pošilja redno k nam cele vlake boljševikov. Dodatno k temu velevažnemu, za vse naše gospodarsko življenje tako pomembnemu brzojavu moramo še naznaniti — v nadi, da bo »Slov. Narod« to takoj posnel — da mislijo, glasom poročil ki smo jih pravkar dobili iz Helsingfors, pošiljati v državo SHS boljševike moškega in ženskega spola še naslednje države: Mehika, Litvinska, Danska, Paragonija, Kitajska, Korejska, Portugalska, Španska, Laponska in Groenlandska. Ni nadaleje izključeno, da se v kratkem pridruži temu uvozu tudi nova samostojna država Odanska Poliska dela zelo na to. In tudi Odansko samo je na tem močno interesirano. Kar se tiče importa smo torej kriti. Kako bo z eksportom le drugo vprašanje, o katerem bo tudi znal kaj povedati »Slov. Narod«.

Literarna polemika. Opozarjamo na današnji podlistek »Kranova kobila«. V njem odgovarja naš sotrudnik g. dr. Jos. C. Oblak na izredno fin način na nekatere tako neumestne in Cankarjev spomin začelo opazke dr. Tavčarja z ozirom na spis o obletnici Cankarjeve smrti, ki ga je priobčil pred par tedni naš list.

Proces dr. Mihaila Rostohar ca, inž. Uhliř. Pred ljubljanskim okrajnim sodiščem je bila včeraj tretja razprava v procesu dr. Mihaila Rostoharja proti inž. Uhliřu, ki je prvoga obdolžil, da je poneveril 25 milijonov kron, zaplenjenih ob prevratu na glavnem kolodvoru oziroma znesek 140.000 kron in da je imel iz skladišča v pivovarni »Union« razno perilo. Obtoženec je predložil ogromen velikanski material. Omeniti je, da je državno pravdnistvo proti dr. M. Rostoharju preiskavo ustavilo. Sodnik je razpravo zopet preložil, da se izvedejo dokazi po pričah. Proces stane že ogromne stroške.

Produktivna združba čevljarških mojstrov za Slovenijo. Vsem članom se naznanja, da se bo dne 2. februaria razdelilo v Spodnji Šiški, Celovška cesta št. 30 usnje, toda med člani gorilimenovane združbe. Član lahko

mu nagovoru naj sledi decenten odgovor.

Jaz za svojo osebo bi bil torej iz tega »boja« odnesel še precej zdravo kožo. Ne tako — Cankar, za katerega pravzaprav gre...

Za svojo skromno osebo ne bi odgovarjal sploh ničesar ali k večjemu to, da so dr. Tavčarjeve besede: »da je proti temu, da bi se tisti, ki gotovi sodbi o Cankarju ne pritrjujejo, vlačili na morišče in se duševno nekako tako pobijali, kakor so pobijali ruski boljševiki rusko meščanstvo, da sem s svojim člankom — njeja (dr. Tavčarja!) sfiziral in denal, da so vsi, kar jih noče prenašati diktatorske nagaške, — neumni itd.« — tako strašno pretirane licentiae poeticae, katerih a priori ni lemati dobesedno — da pa se to rado zgodi impulzivnim naravam, katerih se polniva včasih črnogledost, — primeroma najhulša nesreča, v katero more zabresti človek, kakor to trdi filozof Marden... Tudi dr. Tavčar je nesrečen.

(Dalle prih.)

Tako sem torej zašel — v »rdečo armadico, ki hoče vpeljati nekako diktatorstvo v literarnem življenju...«

V še večje moje začudenje pa te na ta moi članek po precej dolgem času odgovoril gospod dr. Tavčar sam v »Narodu« pod naslovom »Premišljevanje o Krpanovi kobili«. V dvojem oziru sem bil presenečen. Po celi vsebini in morda še bolj po tomu, ki sicer vehementnemu dr. Tavčarju vsaj v političnih polemikah ni navaden, a bi moral vsaj vladati in kulturnih in literarnih diskusijah in torej biti — nepresenetljiv...

Torej se da vendar v kulturnih rečeh pomeniti tudi drugače kakor sta se svoj čas menila »diktatorček« Tomišek in »diktator« Askerc — s poleni in krepelici.

Dr. Tavčar je podčrtal »konec«, vendar pa njegov članek vsebuje tak nagovor in take trditve, na katere le čisto nemogoče se izogniti odgovoru. Povsem odveč pa le nlekova končna opazka, da ni hotel osebno žaliti nikogar, da pa le svobodno, da se ga radi tega odgovora osebno napada, kolikor se komu ljubi. — Decentne-

postane vsak čevljarški mojster, ki se strinja s pravili in vplača vpisnine 40 K in en delež 1000 K. Vpisnino in polovico deleža se mora takoj plačati, drugo polovico deleža pa tekom šestih mesecev. Gospodarski položaj nas je prisilil, da smo se organizirali v produktivno zadrugo, s katero smo dosegli lepe uspehe in ki šteje že 77 članov. Usnja ni mogla nikjer dobiti, posebno pa ne za izdelavo obutev neopogrešljivih pritlikin: a zadrugi se je že posrečilo vse to nabaviti, da bo lahko svojim članom zmirom oddajala potrebno blago. Apeliramo na vlado, da nam nudi potrebne pomoči kakor tudi na izdelovalce usnja. Z našo zadrugo se bo tudi v veliki meri preprečilo veriženje z usnien. — Tovarna K. Pollak nam je že zagotovila redno dobavljanje usnje. — Odbor je izvolil posebni gospodarski odsek, ki se bo nečal z nakupovanjem blaga. Interesenti naj vlagajo svoje ponudbe na naslov: Produktivna zadruga čevljarških mojstrov za Slovenijo, Josip Breskvar, Ljubljana, Škofia ulica št. 10. Nujno rabimo večjo množino dodatkov in gornjega usnja do najboljših vrste. Vsem članom obrtni in produktivne zadruge naznanjamo, da se vrše vsako sredo pri g. Zabukovcu, Stritarjeva ulica diskusijski večeri, kjer dobi tudi vsak član navodila o produktivni in obrtni zadrugi. Vse tovariše in prilatelje zadrugišstva pa prosimo za podporo v sedanjih težkih časih.

Tatinska mladina. Za moralni nivo sedanje šolske mladine je značilna naslednja, in sicer v glavnem kolodvoru dne 19. t. m. izvršen vlom. Štirje mladi vlomilci so omejenega dne vlomili v zaprt vagon, natovarjen s ameriškimi milom. Odnosili so osem zabojev ameriškega mila v skupni vrednosti 30.000 kron. Tega vlomila sta se udeležila tudi dva dvanaestletna šolarja. Policijska ekspozitura na glavnem kolodvoru je sedaj izsledila vlomilce. To so: a) 16-letni ključavničarski valenec France Č. s Krškega, b) 25-letni delavec France Radešček, ki je bil najbrže vodja te vlomilske klapi. c) 12-letni šolar 4. razreda ljudske šole Iv. K. iz Jarš, stanujoč na Šmartenski cesti in d) 12letni šolar Karl Z. iz Sela. Sedaj so vsi v zaprtju.

Tatvina pnevmatike. Upravitelju pokonališča pri Sv. Križu, Franu Zorjanu, so bile ukradene štiri avtopnevmatike, v vrednosti 12.000 K.

Na smrt obsoljen morilec Anton Završnik je skušal pobegniti iz leče ljubljanskega deželnega sodišča v družbi svojih tovarišev Beg so pravčasno zaznali kazniški organ. Anton Završnik je bil v poletnem zasedanju ljubljanske porote obsoljen na smrt zaradi roparskega umora, ki ga je dne 12. februarja 1919 izvršil na trgovcu Josipu Omercu na Jesenicah. Završnik se je najpreje proti smrtni sodbi pritožil na višje deželno kot kasacijsko sodišče v Ljubljani.

kl. kl pa je njegovo pritožbo zavrnilo. Nato je prošil za obnovo sodnega postopanja, ker je navedel več novih prič o eksistenci nekega Raindla.

Delavska izobraž. organizacija »Svoboda« v Ljubljani priredi dne 2. svečana t. l. v veliki dvorani hotela »Union«

PLES.

Švira godba dravske divizije pod vodstvom dr. Čerina. Začetek ob 19. uri. Vstopnina 10 K, za člane »Svobode« 6 K. Vstopnice v predprodaji se dobivajo v tiskarstvu »Svobode« Šelenburgovi ulici št. 6. II. nadst.

Kultura.

Repertoar kraljevskega slovenskega gledališča v Ljubljani. Opera: Sobota, 31. jan. »Boheme«, abon. D/31; nedelja, 1. febr. »Mignon«, izv. abon.; ponedeljek, 2. febr. »Prodana nevesta«, izv. abon.; torek, 3. febr. zaprt; sredo, 4. febr. »Mignon«, abon. E/31; četrtek, 5. febr. »Boheme«, abon. C/31. Drama: Sobota, 31. jan. »Brezdnos«, abon. B/31; nedelja, 1. febr. popoldne »Na dnu«, izv. abon.; nedelja, 1. febr. zvečer »Hlapci«, delavska predstava, izv. abon.; ponedeljek, 2. febr. popoldne »Pepek«, izv. abon.; ponedeljek, 2. febr. zvečer »Nočni čuvaj«, izv. abon.; torek, 3. febr. »Brezdnos«, abon. A/31; sredo, 4. febr. »Na dnu«, abon. D/32; četrtek, 5. febr. »Nočni čuvaj«, abon. E/32.

Marionetno gledališče. Nedelja, 1. febr. popoldne ob 4 uri »Prolog«, »Carobne gostje«; ponedeljek, 2. febr. popoldne ob 4 uri »Prolog«, »Carobne gostje«.

Iz stranke.

Podružnica političnega društva Vodmat-Mosto naznanja, da se bo vršila redna seja dne 1. februarja t. l. točno ob 9. uri popoldne v društvenem prostoru. Vsi člani društva in vsi polnoštevilni in točne udeležbe.

Podružnica izobraževalnega društva »Svoboda« Vodmat-Mosto naznanja, da se bo vršila redna seja dne 2. februarja t. l. ob 2. uri popoldne. Vsi člani društva in vsi polnoštevilni in točne udeležbe.

Delavska predstava »Hlapci« v dramskem gledališču se vrši v nedeljo, dne 1. februarja. Vstopnice se že dolo v tiskarstvu »Svobode«, Šelenburgova ulica 6. II. nadstropje.

Vič-Glince. Vsem sodrugom, sodrugicam in prilateljem delavstva se naznanja, da se vrši zabavni večer, katerega priredi kraljevna politična organizacija za Vič-Glince in Rožno dolino v nedeljo, dne 1. februarja ob 4. uri popoldne v salonu gostilne pri Travnu na Glincah poleg gostilne »Amerika«. — Odbor.

Krajevna politična organizacija JSDS za Ljubljano in okolico sklicuje vse pododbore in zaupnike iz mesta in bližnje okolice na važen sestanek, ki se vrši v soboto, dne 31. t. m. točno ob 6. uri zvečer v Mahrovi hiši, Krekov trg 10. I. nadstropje. — Načelniki pododborov naj prinese s seboj imenik svojega pododborja in zaupnikov svojega okrožja. — Odbor.

V Gunceljah pri Šent Vidu nad Ljubljano se vrši v nedeljo, dne 1. februarja ob 2. uri popoldne v gostilni Hruška shod politične organizacije JSDS.

Občni zbor podružnice »Svobode« na Glincah se bo vršil v soboto, dne 7. februarja v gostilni gosp. Kramarja. Sodrugi, sodružice udeležite se zanesljivo občnega zbora.

Shod v Radovljici pri Koku se bo vršil 2. februarja ob 3. uri popoldne. Dnevni red: Politični položaj; kmetijsko ljudstvo.

Najnoveša poročila.

ZA SKLICANJE PARLAMENTA.

LDU, Belgrad, 30. Tribuna« doznava da je dr. Pavlovič posetil gosp. Protiča. V političnih krogih mislijo, da je ta poset v zvezi s sklicanjem parlamenta.

KRONE SE POTEONEJO IZ PROMETA.

LNU, Belgrad 30. Minister za finance je izdal predhodno obnovo o povlačenju kronskih novic iz prometa. V tej stvari se veli, da bodo začeli jemati iz prometa kronske novčanice v najkrajšem času. Začetek zamenjavanja bo pravčasno obavljen. Rok ne bo podaljšan, niti ne bodo arševali naknadnih prošni. Izplačevala se bo polna vrednost brez odbitka. Takol po izmenjavi bodo začeli likvidirati 20 odstotne državne obveznice.

LIKVIDACIJA RAČUNOV IZ LET 1916. IN 1917.

LDU, Belgrad, 30. Naredba ministrstva za finance odloča, naj se takol začne z likvidiranjem vseh računov iz let 1916. in 1917. Zato so vsa ministrstva naročila svojim podretnim organom, naj pozove vse one, ki imajo še nelikvidirane račune, da te v enem mesecu likvidirajo in opravičijo. Kdor tekom tega roka ne bi mogel likvidirati, mora to takol naznaniti, zakaj tega ne more storiti v določenem roku.

AVSTRISKI DELAVCI NE PRI-DEJO V JUGOSLAVIJO.

LDU, Dunaj, 30. (ČTU.) Državni tajnik so socialno skrbstvo, Harnisch, dementira vest dunajskih listov, da pride 40.000 avstrijskih delavcev v delo v Jugoslavijo.

ODSEK AVSTRISKE NARODNE SKUPŠČINE ZA ZUNANJE STVARI.

LDU, Dunaj, 30. (ČTU.) Državni kancelar dr. Renner je v današnji seji odseka za zunanje stvari zopet govoril o praških pogajanjih. Naglašal je ponovno nedvomni uspeh svojega potovanja v Prago, čigar glavni uspeh je politično zblizanje. — Glede pogajanj z begradsko vlado je dr. Renner izjavil, da se bodo pogajanja začela v najbližji bodočnosti. Glede dogovorov z Budimpešto je državni kancelar že opetovano konferiral z dunajskim poslanikom dr. Gratzem in zlasti v gospodarskih vprašanjih dosegel popoln sporazum. — Posebno tole so bile besede dr. Rennerja, ko je govoril o Nemški Zvezni Ogrski, čije posest je za Nemško Avstrijo življenska potreščina. Vlada ne bo odnehala, dokler se ne pokrajine ne združijo z Nemško Avstrijo.

PRED GLASOVANJEM V TEŠINU.

LDU, Moravska Ostrova, 30. (ČTU.) Prvi transport francoskih čet, določenih za zasedbo Tešina za dobo glasovanja, je dospel danes ob polnočnem v Pozumini in se le odpravil ob štirinastih proti Tešinu. Transport je štel 24 vagonov. Kakor se javlja iz Pozumina, dospelo še danes v obmejno postajo Annaberg na nemški strani italijanske čete.

BOLGARSKA NE MORE PLAČATI VOJNE ODŠKODNINE.

LDU, Belgrad, 30. Po vesteh, ki prihajajo iz Sofije, namerava Bolgarska izjaviti, da ne more plačati 40 milijard vojne odškodnine.

JUDENIČ ARETIRAN.

LDU, Reval, 30. (DunkU. — »Agence Havas«.) Estonska vlada je dala aretirati generala Judeniča. Zavezniki mislijo so proti temu protestirali.

POŽAR.

LDU, Madrid, 30. (DunkU. — »Agence Havas«.) Veliko gledališče v Madridu je pogorelo po končani predstavi.

Prireditve.

Železničarski olesni venček v Celju priredi Krajevna skupina splošne železničarske organizacije za Jugoslavijo v nedeljo, dne 1. svečana 1920 v prostorih hotela Union Svira orkester železničarske godbe. Začetek ob 7. zvečer. Vstopnina v predprodaji 4 kron, pri blagajni 5 kron. Čisti dobiček je namenjen v prid železničarskemu domu. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Na občnem zboru društva državnovarnostnih organov, policijskih uradnikov in pisarniških pomožnih sil za Slovenijo s sedežem v Ljubljani je bil izvoljen popolnoma nov odbor. Ustanovili so se v organizaciji med drugim tudi sledeči odseki: pravni.

aprovizacijski, odsek za obleko in čevlje ter odsek za člane izven sedeža. Glose.

Ustanovno zborovanje Narodnega sveta za neodrešeno jugoslovansko ozemlje se bo vršilo v nedeljo, dne 1. februarja v veliki dvorani »Mestnega doma« ob 10. uri popoldne. K temu zborovanju se vabijo vsi kulturni in politični delavci iz zasedenega ozemlja. Delegacije in zaupniki naj se udeležijo zborovanja s pooblastili. Istega dne popoldne ob 3. uri se bo vršila plenarna seja Narodnega sveta v srebrni dvorani hotela »Union« v I. nadstropju. Danes ob 8. uri zvečer prednosvetovanja delegatov in zaupnikov v srebrni dvorani hotela »Union«. — Pripravljeni odbor.

Iz Slovenije.

Zagorje.

Dne 25. januarja smo ženske imele svoj shod, na katerem je poročala sodružica Antonila Čečova iz Trbovelj o sedanjem ženskem položaju o veliki pravici za žensstvo ter o ženski politični organizaciji. Govor je napravil na žensstvo globok vtis. Nato je govorila sodružica Mici Aldovšek še o ženski izobrazbi. Sprejela se je enoglasno in z velikim odobravanjem resolucija, ki jo je na svojem shodu sprejelo ljubljansko žensstvo.

Razpis nagrade!

Dne 30. novembra 1919 so bile na progi Ljubljana glavni kolodvor-Zidani most, in sicer v bližini Zaloga, ukradene iz vagona št. 135.254 G. Mad vlaka št. 538 štiri bale manufakturnega blaga v skupni teži 459 kg ter je bila lastnica te pošiljke tvrda Izidor Pesing iz Mitrovice oškodovana za veliko vsoto. Dotičniku, kdor storilce izsledil ali ovadi in priporoči, da dobi tvrdo Izidor Pesing vsaj četrtino ukradenega blaga nazaj, se zavezuje s tem navedena tvrda izplačati nagrado v znesku 10.000 K (desettisoč kron). Kdor bi bil v smislu tega razpisa do nagrade unravičen, naj se javi v odvetniški pisarni g. dr. Josipa Furlana, v Ljubljani Sodna ulica št. 1. 122

Trojte na revmatizmu in gnetilnih botečinah? Vdrnjenje s pravim Fellerjevim Elza-fluidom je tako rekoč dobrodelno! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 24 K.

Rahle mlo - odvalačo sredstvo? Fellerjeve prave Elza-kroglice izvršujejo svojo dolžnost! 6 škatlic 12 K. — Zagorski sok zoper kašelj in prene bolečine 1 steklenica 4 K. — Želodec okrepljujoča tinktura 1 steklenica 12 K. — Omot in poštena posebel, a načeneje. Eugen V. Feller. Stročica donja. Elzatre št. 252, (Hrvaško). —E— 930

Izdajatelj Ivan Mlinar. Odgovorni urednik: Rudolf Golouh. Tisk »Učitelj« tiskarne v Ljubljani.

Arhitekt in mestni stavbenik Robert Smielowski Rimska cesta 2.	71	Anončni zavod Drago Beseljak , Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5 v Ljubljani:	72	73	74
Arhitekt in stavbeno podjetje Viljem Treo Gospodarska cesta 10.	72	73	74	75	76
Gramofoni, godbeni avtomati A. Rasberger Sodna ulica 5.	76	77	78	79	80
Žarnice „Svetla“ Mestni trg št. 25.	91	92	93	94	95
Restavracija „Maribor“ Grajaki trg 1.	85	86	87	88	89
Manufaktura Dragotin Jančič Aleksandrova cesta 11.	85	86	87	88	89

Iščemo strojar. mojstre, kateri naj bi bil glasbeno izobražen in nekoliko poučen v knjigovodstvu. 161
Iščemo uradnika za zvonarno, kateri naj bi bil glasbeno izobražen in nekoliko poučen v knjigovodstvu. 161
Iščemo strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani. 161

Iščemo strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani. 161
Iščemo strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani. 161
Iščemo strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani. 161

!! Odda se !! popravilo strelovoda na 60 m visokem dimniku. Pismene ponudbe na vodstvo 155
„Topilnice v Liji.“

Marija Tlačar, Ljubljana, Selenburgova ulica. 161
Krojač, dober delavec za mešano delo, se sprejme takol pri tvrtki J. Arnšek, Hrastnik. 161

Tovarniška zaloga papirja in razglednic 161
Sprejmeta se dve služkinji prva kot sobarica druga za vsa hišna dela, proti dobri hrani in visoki plači. 161
Ponudbe Emonska c. 8/II.

DR. ALOJZIJ ŠLECHTA

je otvoril po mnogoletnem zdravniškem delovanju v tu- in inozemskih bolnicah zdravniško prakso in ordinira za kirurške in splošne bolezni:

Ljubljana, Dvorni trg 1 (naspr. Narodne kavarne) od 10. do 12. in od 8. do 4.

162

Vabilo

na

železničarsko veselico držav. in južnih železničarjev

ki se vrši

dne 31. januarja 1920

v Ljudskem domu

(Staro strelšče)

ob 19. uri (7. zvečer).

Spored:

Godba na pihala.

Deklamacije.

PLES pod nadzorstvom plesnega učitelja.

Sodeluje železničarska godba iz Zidanega mosta.

Vstopnina za osebo 5 kron.

Čisti dobiček je namenjen v prid železničarskemu domu.

Predplačila se hvaležno sprejemajo.

Veselični odbor.

Prosi se kazarne seboj prinesiti!

Naznanilo.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem 15. t. m. prevzel staro renomirano veletrgovino **Oskar Reitterjevo v Slovenjgradecu**, katero bom vodil v istem velikem obsegu kakor moj prednik.

Moja dolgoletna praksa v različnih veletrgovinah mi bo omogočevala svojim cenjenim odjemalcem v vsakem oziru ustrezati.

Posebno važnost bom polagal na solidno, prijazno, točno in hitro postrežbo.

Imel bom vedno veliko izbiro manufakturnega in specerijskega blaga, kakor tudi železnice, katero bom oddajal na drobno in debelo.

Kupujem vse deželne pridelke po najvišjih cenah.

Za obilen obisk se priporočam!

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Bular.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov)
Tesan les (smrekov, jelkov, borov)
Okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen)
Bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej)
Drva (trda in mehka)
Stoječi les v gozdu
Smrekovo skorjo

kupi vsako množino
"DRAVA" lesna trgovska in industrijska družba
L. L. L.
v Mariboru.

Jugoslovansko inženirsko podjetje

družba z o. z.

inženirska pisarna in stavbeno podjetje
Ljubljana, Sodna ulica 2. Maribor, Viktor Hugojeva ulica 34.

J. I. P. Ljubljana. Brzgojavni naslovi: J. I. P. Maribor.

Tehnični ravnatelj: avtor. civ. inž. Veclav Fidišel.

Komereljni ravnatelj: Viktor Kukovec.

Odd. I. Projekt, proračuni, Nasvetovanje in zastop. Presoja in stavbeno nadzorstvo.

Odd. II. Vodne gradbe, izraba vodnih sil; poljedelska melioracija.

Odd. III. Beton, železobet. Železne konstrukcije.

Odd. IV. Železnice, ceste, predori, mostovi.

Odd. V. Industrijska in gospodarska poslopja.

Odd. VI. Komereljno razpečevanje gradiva, orodja in industrijskih tvarin.

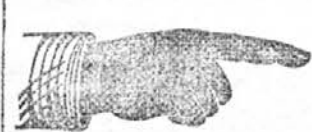
MENJALNICA**SLOVENSKE ESKOMPTNE BANKE**

v Ljubljani, Kolodvorska ulica, nasproti juž. kolodvoru

sprejema vloge na tekoči račun in hranilne knjižice.

Kupuje valute in devize po najvišjih dnevnih cenah.

Ima stalno v zalogi velike množine tuje valute.

Osebe**vešče opekarskega dela**

v okrogli peči ter pri strojih za zidno in strešno zarežno opoko (žgati, zlagati, notri in ven voziti, strojniki — Brenner, Setzer, Ein- und Ausschneider, Maschinenleute) se sprejmejo takoj za celoletno delo v

opekarni Lajtersberk pri Mariboru.

Imeli bi prosto stanovanje, kurjavo, razsvetljavo ter del vrta na razpolago.

ZNAMKA
„ITO“.**„Sarko“**ZNAMKA
„ITO“.

Novo, po sestavi in načinu zdravljenja od vseh dosedanjih mazil bistveno razlikujoče se **sredstvo proti srbečici in garjem**. Vsaka garnitura, zadostujoča za eno odraslo osebo, sestoji iz „SARKO“ mazila št. 1, „SARKO“ mazila št. 2, „SARKO“ prah za posipanje, in natančnega navodila uporabe. Cena 16 K, po pošti 18 K. Izdeluje in razpošilja: **Lekarna pri srebrnem soku, Brežice.**

Razglas.

Državna žrebčarna na Selu pri Ljubljani rabi za plemenilno dobo 1920. in in sicer od 15. februarja do 10. julija 1920.,

postaje vodile in moštvo za žrebčarsko službo na plemenilnih postajah v Sloveniji.

Neaktivni bivši žrebčarji se s tem vabijo da se do 8. februarja 1920. zglašijo pisмено ali ustmeno pri državni žrebčarni na Selu, p. Moste pri Ljubljani.

Plača: vojaške pristojbine s primerno doklado.

Vodstvo državne žrebčarne.

Delež ohranjeni skorji, velikost št. 40, prodajo se za 800 K. Več se izve: „Gostilna pri konjičku“ Ambrožev trg št. 9. 164

Priporočamo:

JOSIP JUG

stavbeni - pohištvni
pleskar in ličar

LJUBLJANA

Rimska cesta 16.

Dobro idečo

kovačnico

na vodne sile vzamem v najem.
Karl Krančan, kovač
v Tomažovi vasi, pošta Slovenjgradec.

Odda se

Velika klet

s posebnim uhom. Poizve se v Sp. Šiški, Kauškova ulica 258
pri Petru Čare.

Promet osebnih vlakov na drž. železnici.

Od 2. februarja dalje vozi do preklica vsak ponedeljek in četrtek iz Ljubljane do Jesenic zjutranji osebni vlak in se vrača zvečer zopet v Ljubljano. Na Jesenicah ima zvezo z vlaki v Trbižu in Podbrdo.

V Ljubljani, dne 29. januarja 1920.

Inšpektorat državnih železnic.

J. Kelc, krojač za gospode in dame

Maribor, Stolna ulica 5

prevzema vsa v to stroko spadajoča dela, kakor obleke za gospode, kostume za dame, uniforme itd.

Cene najnižje, postrežba najtočnejša.

Kostanjev les

kupi vsako množino in plača najv. ceno
"DRAVA"

lesna trgovska in industrijska družba z. o. z. v Mariboru.

Monsieur**R. DRIAY**

Directeur
de la Société franco-yougoslave

Ravnatelj
francosko-jugoslovanske družbe

Zagreb

est arrivé à Ljubljana

avec un wagon de

-- savon de toilette français --

de très bonne fabrication française

je dospel v Ljubljano

z vagonom

-- francoskega toaletnega mila --

najboljše francoske izdelke.

S'adresser:

DROGUERIE ADRIA, Šelengova ulica 5.

:Prijava

Poslovodjo,

samostojnega delavea s primerno štajgarsko prakso ter rudarsko-šolsko izobrazbo za rudokop rjavega premoga sprejme premogokop Rogatec, Jugoslavija.

Jadranska banka**Podružnica Ljubljana.**

Delniška glavnica K 30.000.000.

Rezerve K 10.000.000.

CENTRALA: TRST.

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metković, Opatija, Spljet, Sibenik, Zader.
Ekspozitura Kranj.

SPREJEMA: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez oziroma na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vredn. papirje, itd.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Ceke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

DAJE KREDITE: Pod najugodnejšimi pogoji.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzgojavni naslov: JADRANSKA. Telefon št. 257.

62